

Nota Lommel Kristalpark III - Vario Food Group

Programma van Maatregelen Fase 1

Colofon:

Erkend archeoloog Bart Vanmontfort (2017/00100)

Auteurs: Marjolein van der Waa, Mark Willems & Bart Vanmontfort

Bekrachtigde archeologienota met het uitgestelde vooronderzoek:

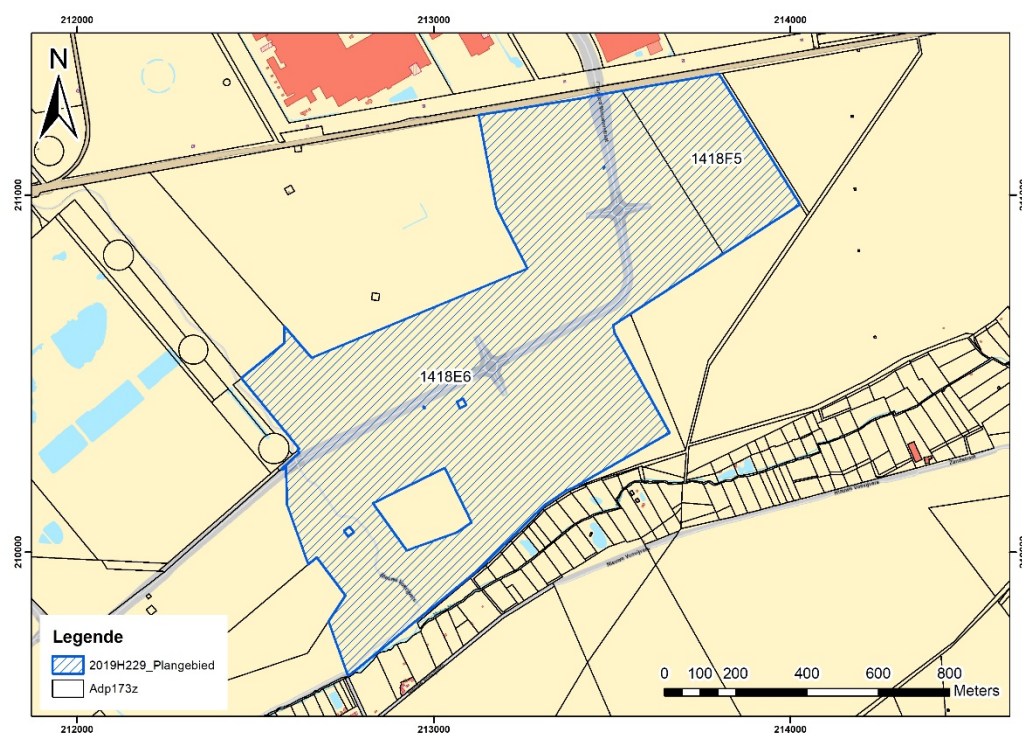
<https://loket.onroerenderfgoed.be/archeologie/notas/archeologienotas/12412>

Inhoud

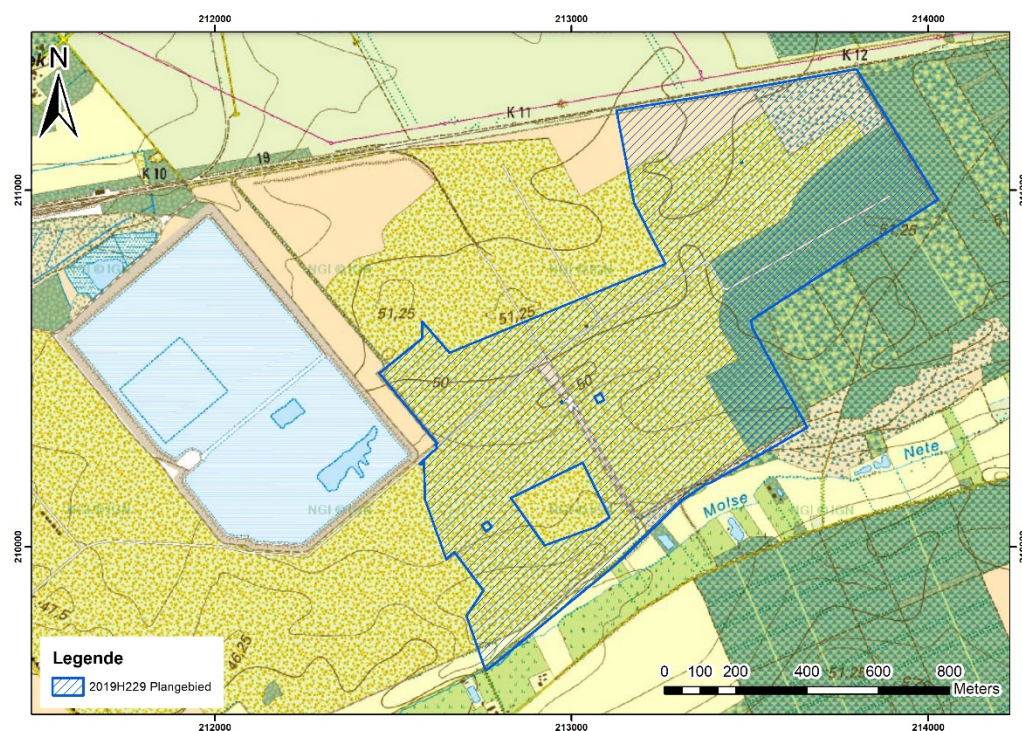
1	Administratieve gegevens	5
2	Gemotiveerd advies	8
3	Conclusie.....	10

1 Administratieve gegevens

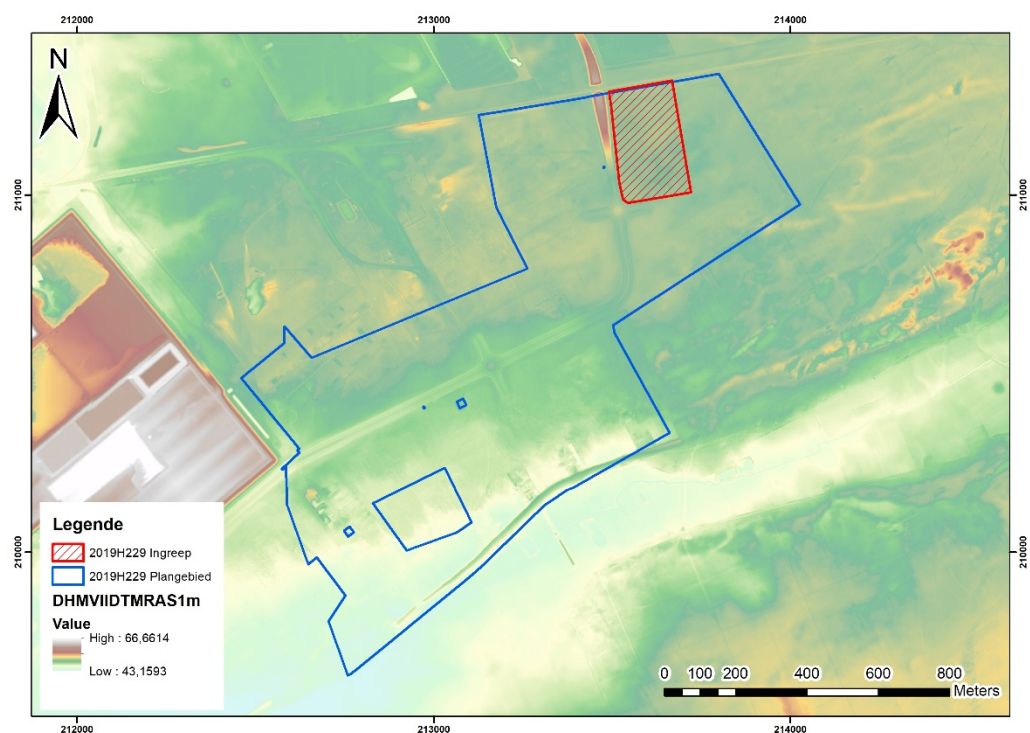
Projectcode:	Bureaustudie: 2019H229 Landschappelijk bodemonderzoek: 2019I125 Verkennd booronderzoek: 2019J17
ID archeologienota	https://loket.onroerenderfgoed.be/archeologie/notas/archeologienotas/12412 ID 12412
Betrokken actoren:	Bart Vanmontfort (erkend archeoloog 2016/100): erkend archeoloog, projectleider Mark Willems (erkend archeoloog 2016/125): assistent-aardkundige, veldwerkleider Marjolein van der Waa (erkend archeoloog 2017/177): assistent-archeoloog Tonka Šoba: assistent-archeoloog Remi Chevalier: veldtechnicus
Locatie:	Provincie Limburg, gemeente Lommel, Kristalpark III (Gerard Mercatorstraat)
Lambert coördinaten:	(<i>Bounding box</i> coördinaten – Lambert 72) ZW: x = 212460,20 m / y = 209655,00 m NO: x = 214027,11 m / y = 211339,86 m
Kadastrale gegevens:	Gemeente Lommel Afdeling 1 / Sectie C / nrs. 1418E6 en 1418F5 Zie Figuur 1
Oppervlakte van het terrein:	De totale oppervlakte van het plangebied (som van alle percelen waarop ingrepen gepland zijn) is ca. 107 ha. De zone binnen dat plangebied waar daadwerkelijk ingrepen gepland zijn heeft een oppervlakte van ca. 5,9 ha (Figuur 3)

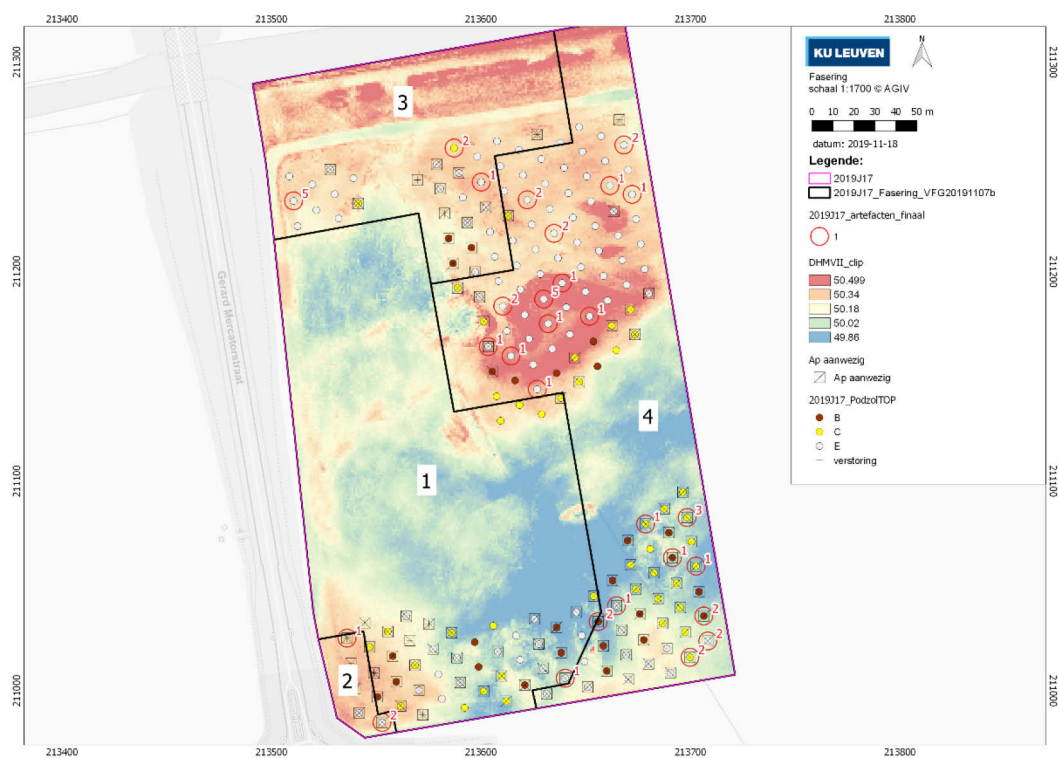
Figuur 1. Inplanting van het plangebied op de kadasterpercelen zoals opgenomen in het GRB (© AGIV).

Figuur 2. Inplanting van het plangebied op de topografische kaart van België, schaal 1:10.000 (© NGI).

Figuur 3. Inplanting van de zones waar een ingreep is gepland, binnen de grenzen van het plangebied (onderlaag: DHMV II © GDI-Vlaanderen).

Figuur 4. Fasering van het verdere archeologische vooronderzoek en de ontwikkeling (onderlaag: DHMV II © GDI-Vlaanderen).

2 Gemotiveerd advies

Het plangebied is deel van de industriezone Kristalpark III die in 2010 gerealiseerd werd. De plannen hebben betrekking op een ca. 6 ha groot deel van het plangebied en behelzen de bouw van een twee industriehallen – leeggoed en logistiek – met laadkade, een verhard parkeerterrein, wegenis en omgevingsaanleg. De directe impact van de geplande werken op de ondergrond kan worden geschat op een diepte die varieert tussen 0,5 en 1,6 m.

De archeologienota (nr. 12412) die werd toegevoegd aan de aanvraag voor een omgevingsvergunning omvat een bureaustudie en voorzag in de uitvoering van een verdere prospectie zonder en met ingreep in de bodem in een uitgesteld traject. De onderdelen van deze prospectie zijn achtereenvolgens een landschappelijk booronderzoek, gevolgd door een archeologisch booronderzoek in de zones waar artefactensites verwacht worden en een proefsleuvenonderzoek waar vindplaatsen met grondsporen verwacht worden.

Het landschappelijk booronderzoek laat toe om een onderscheid te maken tussen een deelgebied met lage archeologische verwachting en een deelgebied met hoge archeologische verwachting. Het lager gelegen deel, centraal en in het zuiden van het projectgebied, kent een slechte bodembewaring die te wijten is aan de aldaar gesitueerde opslagbunkers. Omwille van de verstoring ten gevolge van de constructie en sanering van die opslagbunkers kunnen daar geen goed bewaarde archeologische vindplaatsen verwacht worden en om die reden werd daar geen verdere archeologische prospectie voorzien. In de hoger gelegen delen van het projectgebied werd een betere bodembewaring vastgesteld, met de restanten van de E- of B- horizonten van een Podzol bodem meteen aan het oppervlak of onder een enkele centimeters tot enkele tientallen centimeters dikke Ap-horizont (verstoring). Er werd geen indicatie aangetroffen van de aanwezigheid van een paleobodem. Op basis van deze waarnemingen kan een hoge kans op de aanwezigheid van steentijd artefactensites naar voren geschoven worden. Een verdere prospectie door middel van een verkennend archeologisch booronderzoek werd in dat deel van het projectgebied uitgevoerd.

De resultaten van het verkennend archeologisch booronderzoek laat in eerste instantie toe om het beeld op de bodembewaring te verfijnen. In het zuidelijk deel van het projectgebied werd variabele bodembewaring vastgesteld, variërend van een goed bewaarde Podzol bodem tot en met de E-horizont tot een afgetopt profiel waarbij de C-horizont aan het oppervlak gelegens is. In de meeste gevallen is bovenaan het profiel ook een verstoord pakket aanwezig dat met de constructie en sanering van de opslagbunkers in verband kan worden gebracht. In het noordelijk deel van het projectgebied werd doorgaans een betere bodembewaring vastgesteld, meestal met een goed bewaard Podzol profiel tot en met de E-horizont zonder afdekkende verstoring.

Het verkennend archeologisch booronderzoek levert directe indicatoren voor steentijd artefactensites op in zowat alle delen van het geprospecteerde gebied met een goede bodembewaring. Deze boringen wijzen op artefactensites die geassocieerd zijn met de bovenste horizonten van de Podzol bodem over een totale onderzochte oppervlakte van ca. 2,5 ha. Een vervolgonderzoek dringt zich op om de artefactensites te waarderen en/of te onderzoeken door middel van een definitieve opgraving. In de goed bewaarde delen

van het terrein is bovendien nog een proefsleuvenonderzoek nodig om vast te stellen of er archeologische sites met grondsporen aanwezig zijn.

Op basis van de resultaten van deze prospectie werd in overleg met de ontwikkelaar de plannen van de ontwikkeling bijgesteld, binnen de grenzen die de omgevingsvergunning daarvoor laat, in functie van een optimale afstemming tussen de ontwikkeling en het verdere archeologische voortraject. Deze bijstelling omvat naast het verplaatsen van de inplanting van hal 1 ook het onderscheiden van uitvoeringsfasen van de verdere archeologische prospectie. Die bijkomende fasering moet toelaten om ook de realisatie van het vergunde project gefaseerd uit te voeren.

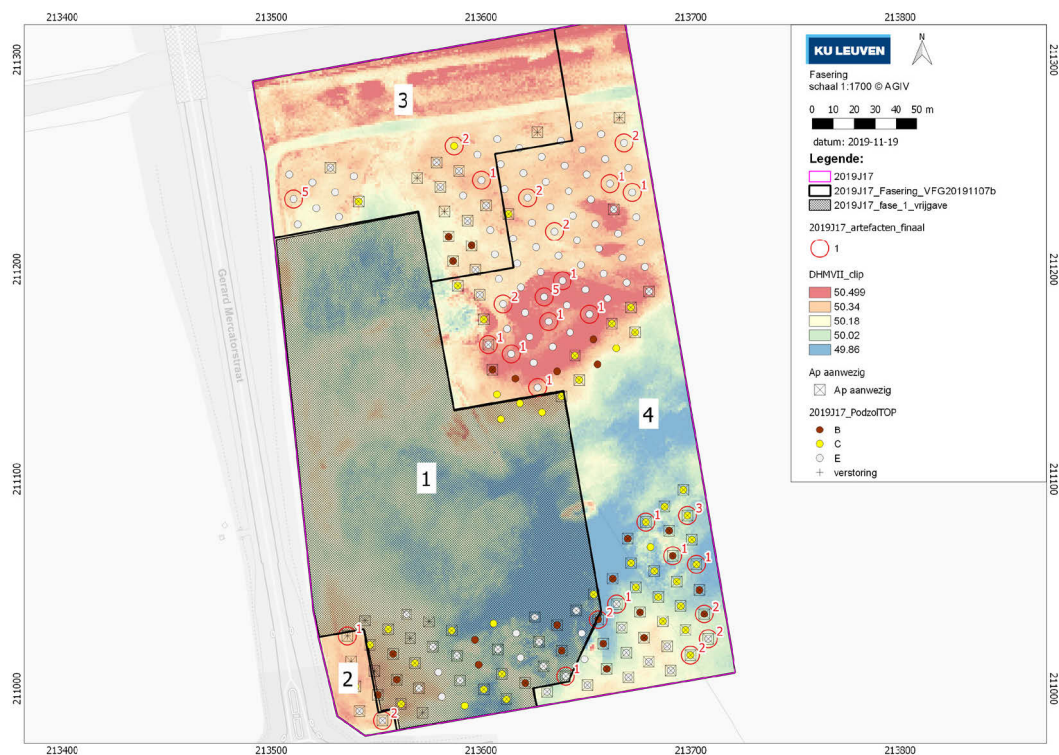
Dit programma van maatregelen heeft betrekking op fase 1. Deze eerste fase omvat een gebied van ca. 2,5 ha waarin hal 1 zal gebouwd worden en vermijdt maximaal de mogelijk aanwezige archeologische vindplaatsen. Het gebied kan met betrekking tot de archeologische verwachting in drie delen worden opgedeeld:

1. Het gebied overlapt grotendeels met het centrale, sterk verstoorde gebied waar geen verdere archeologische prospectie noodzakelijk is.
2. In het zuiden, waar een verkennend booronderzoek werd uitgevoerd, overlapt het met de zone met een erg variabele bodembewaring en de afwezigheid van directe archeologische indicatoren. Enkel in de zuidoostelijke hoek overlapt dit gebied met een geïsoleerde positieve archeologische boring waarin een goede bodembewaring werd vastgesteld en is de grens vlakbij een tweede positieve boring gelegen met een matig goede bodembewaring (tot en met de B-horizont). Rekening houdend met (1) het feit dat de economische haalbaarheid van dit project afhangt van de start op korte termijn van de bouwwerkzaamheden aan hal 1, (2) de aanpassing van de plannen om deze hal maximaal te laten overlappen met de zones waar geen archeologische vindplaatsen verwacht worden en (3) de inschatting dat de mogelijke archeologische vindplaatsen die met het gebied van fase 1 overlappen deel uitmaken van een uitgestrekt gebied met steentijd artefactensites die in de volgende fasen wel uitgebreid zullen worden onderzocht en die grotendeels gelegen zijn in zones met een betere bodembewaring, wordt binnen het gebied van fase 1 geen verder archeologisch onderzoek meer geadviseerd. In plaats daarvan zal de evaluatie van de mogelijke vindplaatsen in de zuidoostelijke hoek deel uitmaken van de archeologische waardering in het aangrenzende gebied van fase 4. Om diezelfde redenen, aangevuld met de variabele bodembewaring en de algemeen eerder lage verwachting met betrekking tot sporensites wordt in deze fase evenmin een proefsleuvenonderzoek geadviseerd. Een proefsleuvenonderzoek zal wel deel uitmaken van het onderzoek in fasen 3 en 4.
3. Centraal overlapt het gebied van fase 1 voor zowat 300 m² met de zone waarin een archeologisch booronderzoek werd uitgevoerd. In de boringen die binnen de grenzen van fase 1 zijn uitgevoerd zijn geen archeologische indicatoren aangetroffen en betreft het bovendien slecht bewaarde bodemprofielen waarbij de C-horizont van de Podzol bodem aan het oppervlak wordt aangetroffen. In dat deel kunnen dan ook geen goed bewaarde archeologische vindplaatsen verwacht worden.

Voor geen van deze drie delen wordt een verder archeologisch onderzoek nodig geacht.

3 Conclusie

Aangezien voor het gebied van fase 1 geen verder archeologisch onderzoek nodig geacht wordt, zijn er geen bijkomende maatregelen voorzien. Wel blijft de meldingsplicht die omschreven wordt in Art. 5.1.4. van het onroerendergoeddecreet van 12 juli 2013 onverminderd van kracht.

Figuur 5. Zone geselecteerd voor vrijgave in fase 1 (onderlaag: DHMV II © GDI-Vlaanderen).

KULEUVEN ARCHEOWORKS
Celestijnenlaan 200E bus 2409
3001 HEVERLEE, België
tel. + 32 16 32 64 58
fax + 32 16 32 29 80
archeoWorks@kuleuven.be
www.kuleuven.be

LID VAN **ASSOCIATIE
KU LEUVEN**